

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Afvalpreventieprogramma Nederland

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl.

1. Wat is de aanleiding?

Aanleiding is een Europese verplichting in de Kaderrichtlijn afvalstoffen (Kra).¹ Deze schrijft in artikel 29 voor dat lidstaten afvalpreventieprogramma's opstellen. In 2018 is de Kra gewijzigd en met nieuwe vereisten voor afvalpreventie uitgebreid.² Het vorige Afvalpreventieprogramma Nederland (APP) stamt uit 2013. Voorliggend Afvalpreventieprogramma dient ter actualisering van het APP uit 2013 en ter implementatie van de nieuwe vereisten uit de gewijzigde Kra.

2. Wie zijn betrokken?

Het Afvalpreventieprogramma Nederland geeft een beeld van bestaande afvalpreventiemaatregelen. Het bevat geen nieuw beleid of aankondigingen van toekomstige maatregelen.

Het APP bevat afvalpreventiemaatregelen van de Rijksoverheid die binnen de reikwijdte van de Kra vallen en is gezamenlijk opgesteld door het ministerie van IenW en Rijkswaterstaat. Na vaststelling zal het APP worden aangeboden aan de Europese Commissie.

3. Wat is het probleem?

Een stijging van de wereldbevolking, toenemende welvaart en veranderende productie- en consumptiepatronen leiden tot een groeiend gebruik van grondstoffen, een ander gebruik van materialen en groeiende hoeveelheden afval en veranderde samenstelling daarvan. Daarnaast zijn milieuproblemen, zoals klimaatverandering, de plasticsoep in oceanen en biodiversiteitsverlies terug te leiden naar onder andere de verspillende omgang met grondstoffen en de groeiende afvalproblematiek. Minder afvalproductie en grondstoffenverbruik is beter voor mens en milieu. Afvalpreventie richt zich op het voorkomen dan wel het beperken van het ontstaan van afvalstoffen.

4. Wat is het doel?

Met de wijziging van de Kra zijn de vereisten voor afvalpreventie uitgebreid. Deze hebben onder andere betrekking op duurzame productie- en consumptiemodellen en de herbruikbaarheid en repareerbaarheid van producten, maar ook op verminderen van het gehalte aan gevaarlijke stoffen in producten en het tegengaan van voedselverspilling. Doel van het APP is om een overzicht te geven van de maatregelen die Nederland neemt ten behoeve van afvalpreventie.

¹ Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen (PbEU 2008, L 312).

² Richtlijn (EU) 2018/851 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen (PbEU 2018, L 150).

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Er is sprake van een Europese verplichting. De Kra schrijft voor dat lidstaten maatregelen voor afvalpreventie nemen en deze beschrijven in een afvalpreventieprogramma. Naast dit procedurele argument is het van belang om de schadelijke effecten voor mens en milieu die door grondstoffengebruik en afvalproductie ontstaan, zo veel mogelijk te verminderen en hiervoor maatregelen te nemen. Het APP beschrijft de maatregelen die Nederland neemt ten behoeve van afvalpreventie.

6. Wat is het beste instrument?

De Kra schrijft voor dat lidstaten hun maatregelen ten behoeve van afvalpreventiemaatregelen beschrijven in een afvalpreventieprogramma. Middels dit APP implementeert Nederland artikel 9 van de gewijzigde Kra.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Omdat het APP een beeld geeft van bestaande afvalpreventiemaatregelen en geen nieuw beleid of aankondigingen van toekomstige maatregelen bevat, is er geen sprake van (neven)gevolgen.